

FUNDACJA GENERALNYCH ŻŁBIETY ZAWACKIEJ

Archiwum i Biblioteka Regionalna w Gdyni

ul. Tysiąclecia 100, 81-100 Tychy, Gdynia
87-100 Tychy, ul. Tysiąclecia 100, 81-100 Tychy, Gdynia

e-mail: biuro@zakwacki.org.pl, zakwacki@wp.pl
NIP 956 10 25 127; REGON 140562736

REGON 140562736
KRS 0000041692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5009 0244

dsiewi:

Marian Wawrzynkowski

78-200 Białogard

Wojciech Wawrzynkowski

84-100 Guck

Anne Wawrzynkowska
86-30 Grudziądz

T. Jaseowski

Grudziądz

AK

Wawrzynkowski Edward

№: 1399/2282 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Wawrzynkowski Edward.....

D: M-1399/2282 Pom.....

Grudecki A. R.....

I./1. Relacja k. 2 s. 1-2

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 1 s. 1

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

1). korespond. z rodziną k. 5 s. 1-6

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 8

VI. Fotografie brak

1/1. Relacja Wawrznikowski Edward:

1. Biogram - relacja Tadeusza Jaszowskiego
- Wawrznikowski Edward, mpis, kop. k. 151
2. Biogram - relacja autorstwa Tadeusza
Jaszowskiego, mpis, inne wersja k. 152

brak beczki

Wawrzynkowski Edward, 1912 - k-dt dzielnicy AK w Grudziądzu.
Ur. 4.VII.1912r. w Grudziądzu, s. Ludwika i Józefy. Mieszkał w Grudziądzu przy ul. Filomatów 2. Miał wykształcenie techniczne, był ppor. rez. 16 pal. w Grudziądzu. W czasie okupacji pracował w f-mie "Herzfeld u. Victorius" w Grudziądzu jako konstruktor narzędzi. Nawiązał kontakt konsp. z R. Burczykiem ps. "Kaszuba", który powierzył mu k-dę dzielnicy AK śródmieście. Utrzymywał też kontakt z J. Sierosławskim ps. "Grad", który był k-dtem innej dzielnicy, a następnie został k-dtem Inspektoratu Grudziądzkiego.

J. Sierosławskiemu dostarczał szkice konstrukcyjne samolotów Junkers dla celów wywiadowczych. Został aresztowany 31 III 1944r. wraz z R. Burczykiem, por. J. Rochoniem i in. Przypuszczał bezpodstawnie, że zdradził go J. Sierosławski. Był przewieziony do więzienia Gestapo w Łodzi, skąd w styczniu 1945r. w czasie ewakuacji zbirgł wraz z R. Burczykiem.

W marcu 1945r., po powrocie do Grudziądza, wstąpił wraz z Burczykiem do MO i gdy J. Sierosławski wrócił do Grudziądza aresztowali go wraz z jego teściem P. Karczyńskim. W 1948r. został skazany za zabójstwo J. Sierosławskiego dokonane wspólnie z R. Burczykiem.

Po wyjściu z więzienia pracował nadal w Grudziądzu.

ABAK Dok. Insp. Grudziądz
AGK akta prok SO Grudziądz I DS - 450/48

T. Jaszowski

2
Tag Opr biogr 4 s.2

Wawrzykowski Edward (1912 - ...) kmdt dzielnicy Śródmieście
Garn. AK Grudziądz

Ur. 4.VII, 1912 r. w Grudziądzu, syn Ludwika i Józefy. Mieszkał w
Grudziądzu przy ul. Filomatów 2. Miał wykształcenie techniczne.
Był ppor. rez. 16 pał Grudziądz.

W czasie okupacji pracował w firmie "Herzfeld u. Victorius" w
Grudziądzu jako konstruktor narzędzi. Kontakt konspiracyjny
nawiązał przez Roberta Burczyka, ps "Kaszuba", kmdta dzielnicy
Lotnisko Garn. Grudziądz. Pełnił funkcję kmdta dzielnicy
Śródmieście. Działal w kontakcie z Józefem Sierosławskim ps
"Grad", wywiadowcą K O i późniejszym inspektorem Insp. Grudziądz
(który wg Wawrzykowskiego wówczas pełnił funkcję kmdta innej
dzielnicy Grudziądza). Przez Sierosławskiego dostarczał
wywiadowi K O szkice konstrukcyjne samolotu Junkers.
Wawrzykowski został aresztowany 31 marca 1944 r. wraz z
Robertem Burczykiem, Janem Rochoniem i in. (przypuszczając
bezpodstawnie, że zdradził go Sierosławski). Został przewieziony
do więzienia Gestapo w Łodzi, skąd w czasie ewakuacji więzienia
w styczniu 1945 r. zbiegł wraz z R. Burczykiem. W marcu 1945 r.,
po powrocie do Grudziądza, wstąpił ^{razem} wraz z Burczykiem do M O. Gdy
Sierosławski również powrócił do Grudziądza, zaaresztowali go
wraz z jego teściem Pawłem Karczyńskim. Zwłoki obu aresztowanych
zostały odnalezione we wrześniu 1948 r. W tymże roku
Wawrzykowski został skazany za zabójstwo Sierosławskiego
dokonane wspólnie z Burczykiem.

Po wyjściu z więzienia pracował nadal w Grudziądzu.

Akta prok S.O. w Grudziądzu, Arch GKBZ Wwa., APAK kartoteka insp
Grudziądz.

1912 - K-dt
Edward Wawrzynkowski, komendant ~~działny~~ AK w Grudziądzu. 4 VII 1912r

Okres przedwojenny. Edward Wawrzynkowski urodził się w Grudziądzu jako syn Ludwika i Józefy 4 lipca 1912r. Mieszkał w Grudziądzu przy ul. Filomatów 2. Pracował jako technik. Ukończył podchorążówkę rezerwy i był ppor. rez. 16 pał w Grudziądzu.

Okres okupacji. Pracował w fabryce Herzfeld u. Victorius w Grudziądzu jako konstruktor narzędzi. Nawiązał kontakt z Robertem Burczykiem, który powierzył mu komendę dzielnicy śródmieście w Grudziądzu. Znał również Sierosławskiego, który według niego był komendantem innej dzielnicy w Grudziądzu, a następnie przeszedł do wywiadu, dostarczał mu szkice do konstrukcji samolotów Junkers.

Został aresztowany wraz z Burczykiem, por. Janem Rochonien i Iżyńcem 31 marca 1944r. Ponieważ do jego mieszkania z Gestapo przyjechał Sierosławski uważał, że został przez niego zdradzony. Został przewieziony do dalszego śledztwa do Łodzi, skąd w styczniu 1945r. razem z Burczykiem zbiegł z transportu w czasie ewakuacji więzienia Gestapo w Łodzi. Natychmiast po zdobyciu Grudziądza przez AR powrócili z Burczykiem do miasta.

Okres powojenny. Wstąpił do MO i gdy Sierosławski powrócił do ~~Bydgoszczy~~ Grudziądza, wraz z Burczykiem aresztował go jak również jego teścia Pawła Karczyńskiego. Zwłoki obu aresztowanych zostały odnalezione we wrześniu 1948r. w pobliżu siedziby posterunku MO, w gruzach. Został skazany za udział w zabójstwie przez Sąd Okręgowy w Grudziądzu.

APAK Karta Insp. Śledczej.
Akta prok. 10 Śledczej I DS-450/48
AGKD

Załącznik dokumentacyjny. Akta prokuratora Sądu Okręgowego w Grudziądzu w sprawie śmierci Józefa Sierosławskiego i Pawła Karczyńskiego I. DS450/48 Archiwum Gł. Ken. Bad. Zbrodni p-ko narodowi polskiemu Warszawa.

Kartoteka Fundacji dot. Inspektoratu Grudziądz.

II. Materiały uzupełniające relacje - Wawrzyńkowski
Edward:

1. Jaszowski J., biogram Wawrzyńskiego
Edwarda, [w:] Stow. biograficzny konspiracji
pomorskiej 1939-1945, Toruń 1994, z. 1,
s. 217, Mscolop.

h. 1 s. 1

1

Wawrzynkowski Edward (1912-....), kmdt Dzielnicy Śródmieście Garn. AK Grudziądz.

Ur. 4 VII 1912 r. w Grudziądzu, syn Ludwika i Józefy. Mieszkał w Grudziądzu, przy ul. Filomatów 2. Miał wykształcenie techniczne. Był ppor. rez. 16 pał w Grudziądzu.

W czasie okupacji pracował w firmie "Herzfeld u. Victorius" w Gudziądzu jako konstruktor narzędzi. Kontakt konspiracyjny nawiązał przez →Roberta Burczyka ps. "Kaszuba", kmdta Dzielnicy Lotnisko Garn. Grudziądz. Pełnił funkcję kmdta Dzielnicy Śródmieście. Działał w kontakcie z Józefem Sierosławskim ps. "Grad", wywiadowcą KO i późniejszym inspektorem Insp. Grudziądz (który wg Wawrzynkowskiego pełnił wówczas funkcję kmdta innej dzielnicy Grudziądza). Przez Sierosławskiego dostarczał wywiadowi KO szkice konstrukcyjne samolotu Junkers.

Wawrzynkowski został aresztowany 31 III 1944 r. wraz z Burczykim, Janem Rochoniem i in. (przypuszczając bezpodstawnie, że zdradził go Sierosławski). Został przewieziony do więzienia gestapo w Łodzi, skąd w czasie ewakuacji więźniów w styczniu 1945 r. zbiegł wraz z Burczykiem.

W marcu 1945 r., po powrocie do Grudziądza, wstąpił razem z Burczykiem do MO. Gdy Sierosławski również powrócił do Grudziądza, zaarrestowali go wraz z jego teściem Pawłem Karczyńskim. Zwłoki obu aresztowanych zostały odnalezione we wrześniu 1948 r. W tymże roku Wawrzynkowski został skazany za zabójstwo Sierosławskiego dokonane wspólnie z Burczykiem.

Po wyjściu z więzienia pracował nadal w Grudziądzu.

AP AK: kartoteka Insp. Grudziądz; Akta prok. S. O. w Grudziądzu; A GKBZ Warszawa.

Tadeusz Jaszowski

SB U P 1939-1945, pod med. Śl. Marięw-
skiej-Marcinkowskiej i Ś. Lewackiej, Wydz. JAPAK,
Tomii 1994, 2.1.

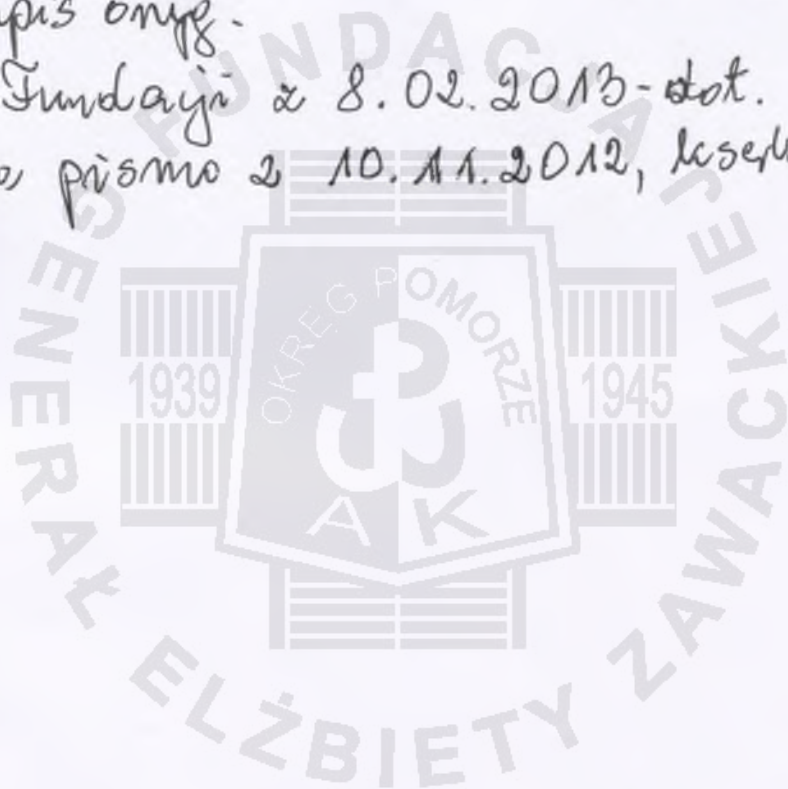
IV/1. Korespondencja z rodziną
Edwarda Wawrzniewskiego:

1. Listo Mariana Wawrzniewskiego i ...
z 10.11.2012 w sprawie biografii w
nr. 1 i 5 SBKP Edwarda Wawrzniew-
skiego (ojca) i Grety Wawrzniewskiej
(siostry ojca); dot. ewentualnych spras-
towań, napis onyż.

lk. 45.1-4

2. Listo Fundacji z 8.02.2013 - dot.
odp. na listo z 10.11.2012, ksero.
onyż.

lk. 13.5-6

1
ks. Jerolim, m.p. W. Jankowskiej i
w J. Osob. Henry Wawrzynkowskiej,
Imp. Grudziądz. 4/13

10.11.2012

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskiej
Armii Krajowej oraz Wielkopolskiej Służby Polack
w Toruniu

Wpłynęło dnia: 25.01.2013
L. dz. 33 / Pom-42/13

Załączniki:

Dotyczy:

Redakcja

Słownika Biograficznego Konspiracji
Pomorskiej 1939-1945

Toruń (1994, 2001)

Fundacja „Archiwum Pomorskiej Armii Krajowej”

Ul Wielkie Garbary 2

87-100 Toruń

do listu
dotyczące płyta DVD

„Ojczyste myśli moje”

Wnoszą: Marian Wawrzynkowski

78-200 Białogard

Wojciech Wawrzynkowski

84-100 Puck

Anna Wawrzynkowska

86-300 Grudziądz

Na podstawie lektury dwóch części (I i V) *Słownika* stwierdzamy, że zredagowana przez Tadeusza Jaszewskiego nota biograficzna naszego Ojca Edwarda Wawrzynkowskiego zawiera nieprawdziwe wiadomości, które prezentując niekorzystnie Jego Osobę, naruszają Jego dobre Imię i dobra osobiste. Autor hasła sformułował je rażąco jednostronnie, zawarł tam nieprawdziwe informacje, co szczególnie jest widoczne w porównaniu z notą biograficzną Józefa Sierosławskiego (tego samego autora). W naszej ocenie oba biogramy zredagowano tendencyjnie, tak by przedstawić J. Sierosławskiego niezasłużenie korzystnie, kosztem pamięci naszego Ojca. W hasle dotyczącym Ojca zawarto też określenia niejednoznaczne, o wydźwięku pejoratywnym. Treść obu not wskazuje, że ich autor nie poznał akt procesu (lub celowo pomija niektóre informacje tam zawarte), choć w przypisie powołuje się na nie. Nadto w notce naszego Ojca autor podał nieprawidłowo niektóre fakty natury ogólnej, które wprawdzie nie naruszają Jego dobrego imienia, ale jako nieprawdziwe powinny być sprostowane.

Domagamy się sprostowania i nieściślych i nieprawdziwych zapisów, w formie stosowanej przez Redakcję, a ponadto skorygowanie treści biogramu naszego Ojca w następnym wydaniu *Słownika*.

W szczególności ująć należy, że Ojciec zmarł w 1961 roku. Przy ul. Filomatów 2 mieszkał, ale po wojnie. Urodził się nie w Grudziądzu, lecz w Blumenthal. Był oficerem rezerwy artylerii 66 pp, w Wojnie Obronnej 1939 uczestniczył jako oficer 64 pp, a nie 16 pał, udział w kampanii wrześniowej kończąc w obronie Modlina, w składzie 30 pał-u Armii Warszawa. Do organizacji AK wciągnął Go J. Sierosławski, a nie R. Burczyk

Akta procesu zawierają nazwiska osób skazanych za zabójstwo Sierosławskiego (ze względu na ochronę danych osobowych – nazwisk tych nie podajemy). Nasz Ojciec został skazany za pomocnictwo w zabójstwie, a nie za zabójstwo jak nieprawdziwie zapisano w Jego biogramie. Dziwnym zresztą byłoby skazanie za zabójstwo i wymierzenie za to kary o niskim wymiarze (2 lata, natychmiast darowane na mocy obowiązującej już wówczas amnestii). Kary wymierzone innym skazanym także (jak na kary za zabójstwo) są stosunkowo niskie – pośrednio więc świadczą że Sąd uznał, choć tego nie napisał, że nie było to zwykłe zabójstwo, lecz wykonanie wyroku na zdrajcy.

Ojciec został aresztowany przez Gestapo po aresztowaniu J.Sierosławskiego. Zapisanie w nocy „*przypuszczając bezpodstawnie, że zdradził go J. Sierosławski*” jest oceną autora, nie popartą żadnymi dowodami (np. dokumentami z akt sprawy z 1949 roku), sprzeczną z zeznaniami innych aresztowanych (w tychże aktach). Przekonanie o zdradzie J. Sierosławskiego uzasadnia też ocena kolejności aresztowań. Wpierw aresztowano J.Sierosławskiego, zwolniono go, aresztowano innych, a jego ponownie po dwu miesiącach. Taka kolejność aresztowań wynika właśnie ze zdrady pierwszego aresztowanego. Niemcy uzyskawszy potrzebne informacje woleli go uwolnić (wciąż nadzorując go poza więzieniem), by jego aresztowanie nie zaalarmowało pozostałych, którzy mogli się ukryć. Dopiero po rozpracowaniu całej siatki ponownie aresztowali tego, który ją ujawnił.

Biogram J. Sierosławskiego zawiera zapisy, które mają u czytelnika wywołać przeświadczenie o jego niewinności i krzywdzie. Autor zapisał, że w Łodzi on i teść zostali poddani brutalnemu śledztwu, a o naszym Ojcu i p. R. Burczyk tylko, że też zostali przewiezieni do Łodzi, jak gdyby Oni tej brutalności nie doświadczyli. O poddaniu ciężkiemu i brutalnemu śledztwu (dwukrotnie raz przez Gestapo, drugi raz przez UB) autor nie wspomina w ich biogramach (Ojca, R. Burczyka), jak gdyby brutalnie w tym samym śledztwie traktowano tylko J. Sierosławskiego. Jest to wręcz w klasycznej formie stosowanie niedomówień i półprawd w celu „udowodnienia” z góry założonej tezy. Autor nie pisze natomiast o tym, że aresztowani w 1948 roku R. Burczyk, E. Wawrzynkowski i inni zeznawali, że J.Sierosławski był obecny (doprowadzony przez Gestapo) przy ich aresztowaniu. Jeśli nie zdradził, to w jakim tam był charakterze?

W biogramie J. Sierosławskiego autor zawarł konkluzję, że „*brak akt śledztwa Gestapo uniemożliwia wyjaśnienie tej dramatycznej sprawy, jednak znane działania maskujące, jakie stosują wszystkie władze śledcze (aby nie zdradzić właściwych agentów) nie pozwalają – na podstawie tylko kolejności aresztowania, bądź faktu czasowego zwolnienia kogoś – wyciągać decydujących wniosków*”. Zwracamy uwagę, że zapis ten kończy biogram J. Sierosławskiego, w którym wcześniej autor napisał, że został on aresztowany, przesłuchany i zwolniony, po czym aresztowano pp. Kisiela i R. Burczyka, co „*stworzyło podejrzenia, że J. Sierosławski ich wydał*” i dalej, że „*R. Burczyk i E. Wawrzynkowski zostali za zabójstwo J. Sierosławskiego i Karczyńskiego skazani na kary więzienia (co jest niezgodne z dokumentami akt procesu - przyp. autorów). Przed sądem tłumaczyli się, że uważali zamordowanych za zdrajców, którzy wydali ich Gestapo*”. Po tym zapisie następuje konkluzja przytoczona uprzednio.

Natomiast w biogramie p. Roberta Burczyka autor zapisał: „*Uważano bowiem, że to J. Sierosławski zdradził organizację AK*” i dalej zdecydowanie „*Była to omyłka*”. W biogramie naszego Ojca autor zapisał „*Wawrzynkowski został aresztowany 31.3.44 wraz z R. Burczykiem, Janem Rochoniem i in. (przypuszczając bezpodstawnie, że zdradził go Sierosławski)*”. W obu biogramach są informacje, że i Ojciec i R. Burczyk zostali skazani za zabójstwo J. Sierosławskiego, nie ma zaś, że aresztowani zeznawali w 1948 roku, że podczas aresztowania ich był on obecny, doprowadzony przez Niemców. Wydawałoby się, że każda osoba odpowiedzialna za słowo, rozróżnia udział w zabójstwie od pomocnictwa, a jeśli nie rozróżnia uzyskuje wyjaśnienia prawnika, zanim poda do publicznej wiadomości drukiem, informację której *de facto* nie rozumie.

Łączna lektura wszystkich trzech biogramów pozwala dostrzec ewidentne sprzeczności. W pierwszym (JS) opisano bardzo pozytywnie osobę, która była uważana za zdrajcę i dlatego zginęła, stwierdzając tylko, że nie ma możliwości jednoznacznego wyjaśnienia sprawy. Stwierdzenie to jest nieprawdziwe i oznacza, że autor formułując biogram celowo pominął informacje zawarte w aktach sprawy z 1949 r, natomiast w dwu pozostałych przywołano wyraźnie wyrok skazujący (przypisując Ojcu inny czyn), po czym kategorycznie, ale bez przedstawienia jakichkolwiek dowodów stwierdzono, że podejrzenia były bezpodstawne, a obaj skazani popełnili omyłkę. Kolejna sprzeczność polega stwierdzeniu niemożliwości wyjaśnienia kwestii zdrady, po przywołaniu znanej okoliczności kamuflowania własnych **agentów** w kontekście J. Sierosławskiego i dezauduowaniu przekonań aresztowanych i podawanych przez nich faktów o jego zdradzie. Uzasadnia to nasze przekonanie o tendencyjnym działaniu autora wszystkich tych biogramów, o przyjętej z góry tezie, że osoba uważana za zdrajcę powinna zostać przedstawiona pozytywnie, poszlaki jej zdrady podane w wątpliwość, a Osoby jego adherentów co najmniej mało pozytywnie.

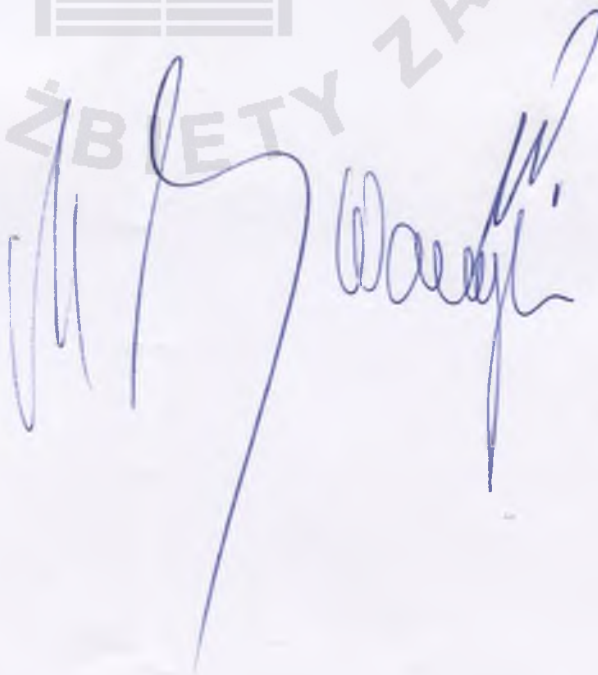
Z biogramu naszego Ojca natomiast czytelnik może zrozumieć tylko jedno, że został skazany za zabójstwo J. Sierosławskiego, że po prostu go zabił. Taki tekst biogramu nie ma oparcia w aktach procesu, nadto nierzetelnie

przedstawia ówczesne realia. Dodanie stwierdzenia o skazaniu za zabójstwo do zawartej w biogramie J. Sierosławskiego informacji o znalezieniu jego „zmasakrowanych zwłok” tworzy obraz niewinnej ofiary bezpodstawnych przypuszczeń, zabitej w sposób masakrujący jego ciało. Jest to kolejna, wyjątkowo tendencyjna nierzetelność autora, potwierdzająca że pisał biogramy przyjmując tezę zawierającą tendencyjne oceny obu osób. Taka forma twórcza podważa wiarygodność całego dzieła.

Przedstawiając obiektywnie Osoby, autor powinien rzetelnie korzystać z dokumentów, pominać własne sympatie i oceny, nie pomijać istotnych twierdzeń, nie różnicować sformułowań tak, by emocjonalnie pozytywne stosować do jednych, emocjonalnie pejoratywne do innych. Tego wymaga rzetelność warsztatu autora noty biograficzno-historycznej.

W *Słowniku* zamieszczono też biogram naszej Ciotki (siostry Ojca) Ireny Wawrzyńkowskiej. Wymaga sprostowania nieścisłość miejsca jej urodzenia. W 1919 roku rodzina Wawrzyńkowskich mieszkała już w Grudziądzu (a nie w Blumenthal) i w Grudziądzu urodziła się Ciotka Irena. Urodziła się już po tym jak nasi Dziadkowie z Blumenthal powrócili do Polski – do Grudziądza. Nie mamy żadnej wiarygodnej informacji na temat dnia i miejsca Jej śmierci. Dlatego chcielibyśmy uzyskać informację o źródle stwierdzenia że **„zginęła w marszu śmierci między Bydgoszczą a Nakłem nad Notecią”**

Przedstawione uwagi są także realizacją postulatu o nadsyłanie uwag i uzupełnień, zawartego w cz. wstępnej *Słownika* na str. 13, ale również prośbą o zamieszczenie sprostowania w kolejnej części „Słownika ...” biogramu Edwar-da Wawrzyńkowskiego.

Microkop. także w aktach Ireny Wawrzyńkowskiej - Grudziądz 5

FUNDACJA
GENERAŁ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ
ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

Torun, 8 II 2013

Pan
Marian Wawrzyńkowski

78- 200 Białogard

Szanowny Panie !

Dziękujemy za przesłane pismo (data wpływu do Fundacji 25 I 2013) zawierające uwagi i sprostowania dotyczące biogramów śp. Ireny Wawrzyńkowskiej i śp. Edwarda Wawrzyńkowskiego opublikowanych kolejno w cz. 5 i cz. 1 *Słownika biograficznego konspiracji pomorskiej 1939-1941*.

Otóż dane dotyczące miejsca urodzenia, życia i okoliczności śmierci Ireny Wawrzyńkowskiej złożyła w 1995 w Fundacji pani Adela Wilewska z d. Wawrzyńska (siostra Ireny). Pani A. Wilewska podaje, iż śp. Irena urodziła się w 1919 w Blumenthal koło Bremy, a nie w Grudziądzu, jak zaznacza Pan w piśmie. Do Polski rodzina wróciła także w 1919 r., a w Grudziądzu zamieszkała od 15 I 1920 r. Wprawdzie pani Wilewska nie przedstawiła aktu urodzenia, ale autorzy biogramu nie mieli podstaw Jej nie wierzyć. Współautorem biogramu Ireny Wawrzyńkowskiej jest prof. Edmund Rabiński, od lat mieszkający w Grudziądzu. Ze wspomnianej relacji wynika, że Ludwik Wawrzyński, ojciec Ireny, przez kilka lat Jej poszukiwał (ogłoszenia w „Głosie Pomorza” z 1945 i 1947 r.). Na temat losów kolumny więźniów gestapo ewakuowanych z Bydgoszczy w styczniu 1945 r. są tylko przypuszczenia. Rodziny więźniów, historycy prowadzili poszukiwania także przez Polski Czerwony Krzyż. O kierunku wyprowadzenia mówią relacje świadków, natomiast nie ma dokumentu potwierdzającego ich zbiorową egzekucję. Ponieważ nikt z ewakuowanych więźniów nie powrócił, stąd wniosek, że zginęli. Są także przypuszczenia, że kolumnę więźniów przejęli Rosjanie i wywieźli do łagrów. O tym fakcie wspomina prof. Andrzej Gąsiorowski w opracowaniu *Polska Armia Powstania największa tajemnica konspiracji pomorskiej*.

Uwagi dotyczące biogramu śp. Edwarda Wawrzyńkowskiego przekazałam Radzie Naukowej i Komitetowi Redakcyjnemu Fundacji, który zadecyduje o sposobie sprostowań. O wyniku ustaleń powiadomię Państwa.

Zapraszam także do skorzystania z materiałów źródłowych zgromadzonych w Archiwum. Od kilku już lat zmieniliśmy siedzibę. Pismo było zaadresowane na nieaktualny już od pięciu lat adres Fundacji i dotarło do nas dopiero w styczniu.

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ
UL. PODMURNA 93
TEL. 0048 56 65 22 186
www.um.torun.pl/AK, www.zawacka.pl, fapak@wp.pl

Z poważaniem
E. Skerska
Elżbieta Skerska dokumentalistka

KONTO:
82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

KRS 00000 41692

verte!

Listy identyfikacji treści zostały
wystawione także do: Wojciecha Warszyńskiego,
Armii Warszyńskiej, kt.

T: A-1399/2282 Pom.

Grudziądz

Wawrzymkowski Edward

✓ 1959.arty informacyjne

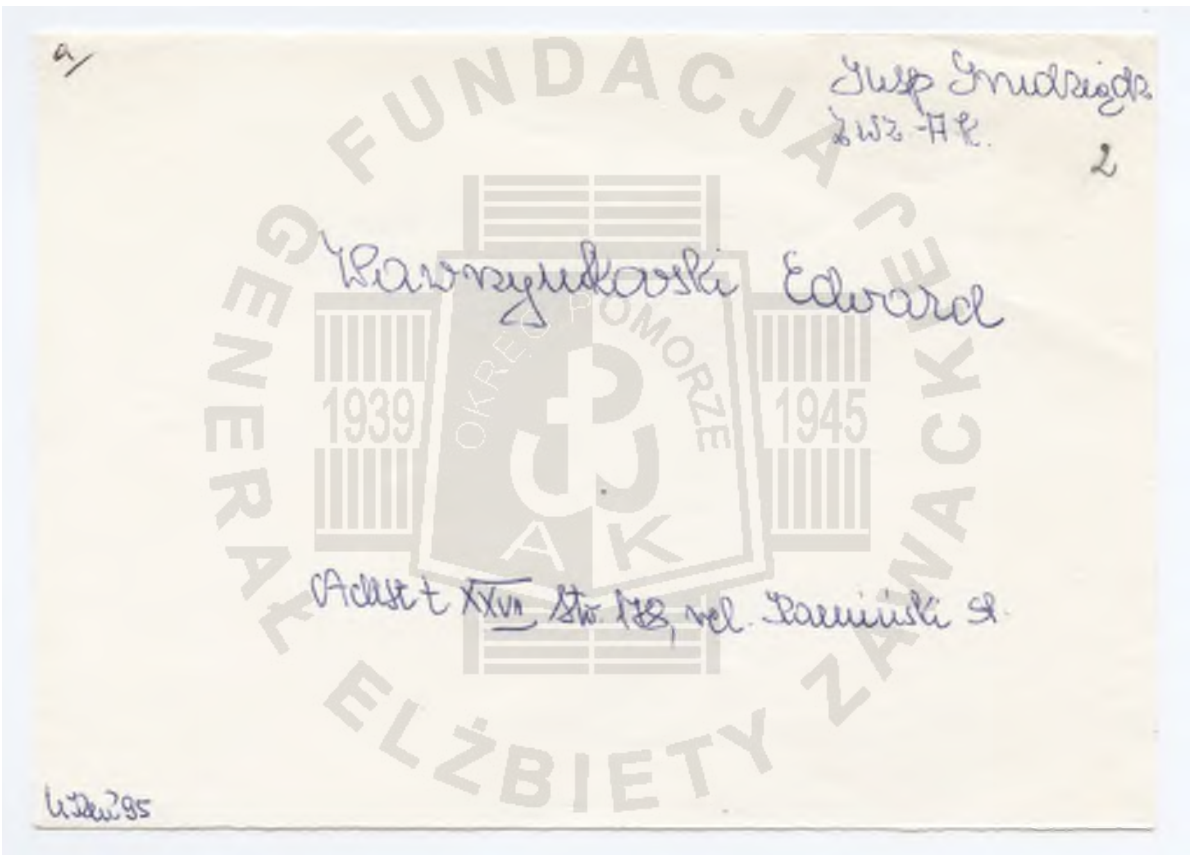
k. 8

Grudziądzka
↑

M. Kowalczykowski - członek sztabu
inspektorata w Grudziądzku - Pomorskiego
Okręgu Armii Krajowej

Ciechanowski - str. 493 (233)

++ WAWRZYŃKOWSKI

++ Guedziak
AK 3

zob. rel. Dworzyński Aleksander MS86-1004

dowódca abscedu rjann (des podania w
umcuł powojnie (des podania w
czy mes wy -Skay)

S.Kam

Wawrynkowski Edward s. dudnik
i żony
c. tenk. statn. inspektoratu Gndrydz
- Siwosterskijs
zob. autor Mendyk K

ur. 4. VII 1912, pow. r. 16 p. a. l. u
zem. Gndrydz ul. Tolomabow 2
technik, u Klerzfeld u Viktorius¹⁸⁴³ Konstruktors
K-ot rejonu w Gndryczu, serent. III 1944 u

Akte I DS 450/48 Prok. S. O. w Gndryczu T

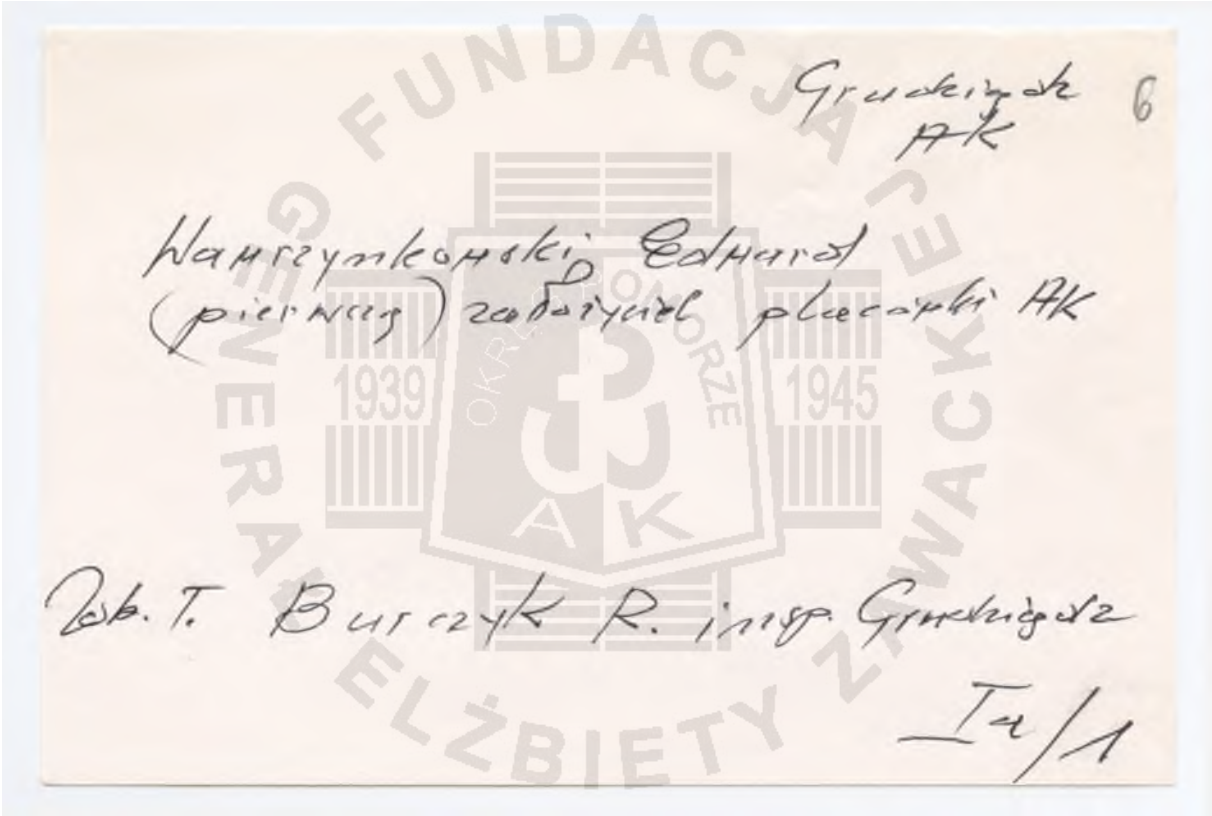
9

GRUDZIADZ
AK 5

WAWRZYNKOWSKI EDWARD

Kmolt rejonu „Srodmiescie”
S. dwulinka i Jozefy, ur. 4. 07. 1912 r.
pocz. roz. 16 pal, zam. Grudziadz
ul. Filomatow 2. Pracowal w Hertzfeld
u. „Victorius” nie podlegał hierarchicznemu
kontaktowaniu i nie z Robertem Barczykiem.
Arestowany w marcu 1944 r. przewiezony
do gestapo w Krakowie, przesiedlony z transportem
w styczniu 1945 r. wrócił do Grudziadza
i w marcu 1945 r. przystąpił do MO.

W 1944 AK na Pomorzu, s. 144-145

Grudziądz 7
AK

Wawroński
Ponek AK

Zob. T.S. Sujska i in. Grudziądz

12/17

II/13

a

FK 8
Smardzicki

WAWRZYŃKOWSKI Edward

Urodz. 4. VII. 1912 r. o Smardzicku.

Komendant Dzielnic Smoleńskie
Sevu FK Smardzicki

Arrestowany 31 III 1944 r. 18 1945 r. wca do
Smardzicki

Zob. Starek Louis Pau t. 1, s. 217
Fundacja "Archiwum Smoleńskie FK"
Toruń, 1994 r.

Wileń/2002

Wierszyński
Edward

ZECIANOWANE

książka wiązana białą

